61

దీపావళి

రేపు దీపావళి.

నిన్నరాత్రి బండికే అక్కా బావా దిగారు.

"అసలు వద్దామనుకోలేదు. రైలెక్కడమంటేహడలుగావుంది. కిందటి సారు దీపావళికికూడా రాలేక పోయినాం గదా అని నేనే బలవంతపెట్టి ఆయన్ని బయల్దేరదీశా" నన్నది అక్క.

"అయ్యో! అదేంటి? మన కింతకంటె పెద్ద పండుగ లేదుగదా. వద్దామనుకోక పోవడమేమిటి? చీటికీమాటికీ వస్తూ పోతూ వుండటానికి దూరాభార మాయెను! మిమ్మల్నిద్దర్నీ, పిలిచి పెట్టుకోవాలన్నా, చేసుకోవాలన్నా, ఇప్పుడు కాకపోతే మరెప్పుడే!" అన్నది అమ్మ.

"చిట్టినీ, బుల్లాణ్నీ, మిమ్మల్నీ చూసిపోదామని వచ్చాంగాని విందులు కుడవడానికి రాలేదు. మీరేమీ వృథాగా డబ్బు తగలెయ్యకండి" అన్నాడు నాన్నతో బావ.

"అదేమిటయ్యా? పండుగన్న తర్వాత ఉన్నంతలో ఏదో చేసుకోవాలి గాని, ఏమీ లేకుండా ఊరుకుంటామూ!" అన్నాడు నాన్న...

"చూడమ్మా. ఆయనకుగానీ, నాకు గానీ బట్టలూ అవీ పెట్టకండి. అసలే కరువురోజులు రేషన్ కార్డుమీద దొరికే గుడ్డ ఏమూలకీ చాలకుండా వుంది. మీరు గుడ్డ కొనిపెడుతున్నారని తెలిస్తే ఆయనకు చాల కోపం వస్తుంది" అన్నది అమ్మతో అక్క చాటుగా.

అక్క అనుమానపడ్డట్లే రాత్రి ఎనిమిది గంటలకే ఎవరో ఒకాయన చంకలో చిన్న మూట పట్టుకొచ్చాడు. నాన్న ఆయన్ని లోపలికి పిలిచాడు. ఆయన లోపలికొచ్చి మూటవిప్పాడు. అందులో చక్కని మిల్లు ధోవతులూ, మిల్లు చీరలూ వున్నాయి. వాటి ధరకూడా అందంగానే వుంది.

బావ చూస్తూనేవున్నాడు. నాన్న ఒక ధోవతులచాపూ, ఒక చీర కొనడానికి తయారవుతున్నాడు. ఇంతలో బావ నాన్న కడ్డంవచ్చి, "ఈ బట్ట లేషాపులోవి!" అని అడిగాడు. బట్టలు పట్టుకొచ్చిన మనిషి ఆశ్చర్యపడి చూశాడు.

బావ మండిపడ్డాడు. దొంగవ్యాపారం చేసేవాళ్ళందర్నీ కొరత వేయాలన్నాడు. ఇటువంటి భ్రష్టులు అవకాశం చిక్కితే దేశాన్ని, జాతినీ కూడా దొంగమార్కెట్టులో అమ్మేస్తారన్నాడు. బట్టలు తెచ్చినవాడు గబగబా మూట చంకన పెట్టి జారుకున్నాడు.

"ఇదేమిటయ్యా? రేపు పండగ్గా ఏదో విధంగా బట్టలు సంపాదించుకోకపోతే ఎలా!" అన్నాడు నాన్న.

"బీదవాళ్ళకి చౌకగా అందవలసిన ఈ బట్టలు దొంగవ్యాపారుల దగ్గిర బోలెడంత ధరపోసి కొనకపోతే హాయిగా నేతబట్టలు గాని, ఖద్దరు గాని కొనరాదా!" అన్నాడు బావ.

"నాజూకుగా వుంటాయని" అన్నాడు నాన్న.

"అయితే సిల్కులు కొనండి" అన్నాడు బావ.

"ఏమిటే అమ్మాయి. మీ ఆయనేదో కేకలేస్తున్నట్టుంది!" అన్నది అమ్మ అక్కతో.

"నేను చెప్పలేదా" అన్నది అక్క.

* * *

తెల్లవారు జామున తలంట్లు పోసుకొని టపాకాయలు కాల్చాలి. అందుకని నాన్న ముందుగానే కొన్ని సీమటపాకాయలూ, మతాబా పువ్వులూ అవీ తెచ్చివుంచాడు.

"నేను ఇప్పుడే రంగు నిప్పుల్లు కాలుస్తా"నంటూ చిట్టి పంతం పట్టింది,

"ఇప్పుడు కాల్చకూడదమ్మా రేపు పొద్దున కాలుద్దుగాని ఏం?" అన్నాడు నాన్న.

"ఇప్పుడే కాల్చాలి" అన్నది చిట్టి.

"ఇప్పుడు కాలిస్తే బావ కోప్పడుతాడు" అన్నాడు బుల్లాడు. అంతకు ముందు బట్టలవిషయంలో బావ కేక లెయ్యడం బుల్లాడు చూశాడు.

"ఏం బావా, కోప్పడుతావా!" అని అడిగింది చిట్టి.

బావ చిట్టినీ బుల్లాణ్ణీ దగ్గరికిపిలిచి కూర్చోపెట్టి, "ఇవ్వాళ ఎవరూ టపాకాయలు కాల్చకూడదు. ఎందుకో తెలుసా!" అన్నాడు.

"ఇవాళ కాల్చొచ్చు" అన్నది చిట్టి.

"తెలీ" దన్నాడు బుల్లాడు.

"ఇవాళ ఎందుకు కాల్చకూడదంటే. ఇంకా నరకాసురుడు చావ లేదు. అందుకని కాల్చకూడదు" అన్నాడు బావ.

"నరకాసురుడు చచ్చిం తర్వాత కాల్చొచ్చా!" అన్నాడు బుల్లాడు. "కాల్చొచ్చు" నన్నాడు బావ.

"నరకాసురు డెప్పుడు చస్తా?" డని అడిగింది చిట్టి.

"తెల్లారుజాముకల్లా చస్తాడు అప్పుడు మనం తలంటిపోసుకొని టపాకాయలు కాలుస్తా" మన్నాడు బావ.

"నరకాసురుడు చస్తే మనం టపాకాయలు కాల్చడం దేనికి!" అని అడిగాడు బుల్లాడు.

"నరకాసురుడంటే ఏమిటను కున్నారు? వాడు రాక్షసుడు. వాణ్ణి చూస్తే ప్రజలందరికీ హడలు. వాడు అందర్నీ తిండితిననివ్వడు. హాయిగా నిద్రపోనివ్వడు. సుఖంగా బతకనివ్వడు వాడు మనుష్యుల్ని పశువుల్లే బళ్ళకికట్టి లాగిస్తాడు. లాగనివాళ్ళని కొరడాతో కొడతాడు వాడు బలవంతుడు. అందుకని వాణ్ని చూసి భయపడి ప్రజలు వాడు చెప్పినట్లల్లా చేస్తారు."

బావకిడ్డంవచ్చి చిట్టి, "ఎవరైనా వాడు చెప్పినట్టు చేయకపోతే?" అన్నది.

"చెప్పినట్టు చేయకపోతే వాడు చంపేస్తాడు" అన్నాడు బావ.

"అందరూకలసి వాణ్ని మెత్తగాతంతే?" అన్నాడు బుల్లాడు.

"తంతే చచ్చిపోతాడు కాని వాణ్ని తన్నడానికి అందరూ కలవాలిగద! అందరూ కలవడానికి ఒక నాయకుడుకావాలి కృష్ణుడే ఆనాయకుడు. కృష్ణుడూ, కృష్ణుడివెంట సత్యభామాకలిసి ప్రజలందర్నీ ఏకంచేసి నరకాసురుడిమీదపడి, వాణ్ని మెత్తగాతన్ని చంపేశారు. నరకాసురుడు చచ్చిపోగానే ప్రజలందరిభయం తీరిపోయింది. చక్కగా అందరు మళ్ళీ ఇళ్ళల్లో దీపాలుపెట్టుకొని తలంట్లుపోసుకుని పండుగ చేసుకున్నారు." అన్నాడు బావ

"అయితే మరి, టపాకాయ లెందుకు కాల్చాలి!" అన్నాడు బుల్లాడు.

నరకాసురుడుచచ్చినా, ఇంకా చిల్లర రాక్షసులు మిగిలారు. వాళ్ళు దోమలూ పురుగులూ అయి మురగ్గుంటల్లోను రోడ్లల్లోను దాక్కొని ప్రజలకనేక విధాల బాధలు తెచ్చిపెట్టారు వాళ్ళందర్నీ చంపటానికి టపాకాయలు కాల్చవలసి వచ్చింది అన్నాడు బావ

"ఇవాళ రాత్రికి నరకాసురుడు చస్తే మనం చూడొచ్చా?' అన్నది చిట్టి.

"నరకాసురుడు చావడం మనం కళ్ళారా చూడగలమా! వాడు ఎక్కడో చస్తాడు. మళ్ళీ ఎక్కడో పుడతాడు. అందర్నీ పీడించుక తింటాడు. వాడున్నంతకాలమూ ఎవరూ కొంపల్లో దీపాలుకూడా పెట్టుకోరు. వాడు చచ్చేవరకూ అమావాస్యే. మళ్ళీ వాణ్ని ఏకృష్ణుడో వచ్చి చంపేస్తాడు. మళ్ళీ కొంతకాలం మన ప్రాణాలకు హాయిగావుంటుంది కాని వాణ్ని ఎన్నిసార్లుచంపినా, వాడితర్వాత వాడిభటులైన రాక్షసులుంటూనే వుంటారు. వాళ్ళనికూడా చంపాలి......మీరు హిట్లరుపేరు విన్నారా?" అన్నాడు బావ.

"నేను హిట్లరు బొమ్మచూశా!" నన్నాడు బుల్లాడు

"అయ్యో, నేను చూడలేదే" అన్నది చిట్టి.

"ముక్కుకింద మీసాలంటించుకుంటాడే, వాడేనా" అన్నాడు బుల్లాడు.

"వాడా! వాణ్ని నేనుచూశా, మనం భాగోతం చూశాం. వాడు కాదూ!" అన్నది చిట్టి.

"ఔను. వాడే...హిట్లరు ప్రపంచాన్నంతా మింగడానికి యుద్ధం చేశాడు. యుద్ధంజరిగినన్నాళ్ళూ ఎవరూ రాత్రిపూట దీపాలు వెలిగించలేదు. చివరకు ప్రపంచంలోవున్న ప్రజలంతాకలిసి హిట్లరును చంపేశారు. హిట్లరుకు తోడైన వాళ్ళని యీమధ్యనే వురితీసేశారు."

"అందుకనేనా, మనం దీపావళి చేసుకుంటున్నాం?" అని అడిగింది చిట్టి.

"ఔను పెద్ద పెద్ద రాక్షసులు చచ్చిపోయినందుకు పండుగ చేసుకుంటాం. కాని దీపావళి టపాకాయలు కాల్చడమంటే వట్టి పండగ చేసుకోవడమే కాదు చిల్లర రాక్షసుల్నికూడా చంపుతామని ప్రతిజ్ఞచెయ్యాలన్నమాట"అన్నాడు బావ.

"ఎవరీ చిల్లర రాక్షసులు?" అన్నది చిట్టి.

"దురాశ, కోపమూ, గర్వమూ, పొగరూ—ఇటువంటివన్నీ, చిల్లర రాక్షసులే. ఈ రాక్షసుల్లోనుంచే మళ్ళీ ఒక నరకాసురుడు లాంటివాడు పుడతాడు ...ఇందాక బట్టలు పట్టుకొచ్చాడే ఆమనిషి ఎవరో తెలుసా?" అన్నాడు బావ

"తెలుసు" అన్నది చిట్టి. "ఆయన పేరు సాంబయ్య" అన్నాడు బుల్లాడు.

"ఆ సాంబయ్య వెంట చిన్న రాక్షసికూడా వచ్చింది. చూశారా?" అన్నాడు బావ.

చిట్టి భయం మొహం పెట్టి "లేదే" అన్నది.

"సాంబయ్యవెంట దురాశకూడా వచ్చింది అయిదు రూపాయలు ఖరీదు చేసే ధోవతులకు పన్నెండు రూపాయలడగమన్నది రాక్షసి. సాంబయ్య అడిగాడు."

బుల్లాడు కిలాకిలా నవ్వాడు. బావకూడా నవ్వాడు.

"సాంబయ్య వెంట వచ్చిన రాక్షసుణ్ని చంపాలా, వద్దా?" అన్నాడు బావ.

చంపాలన్నది చిట్టి. చంపాలన్నాడు బుల్లాడు నవ్వుతూ.

* * * *

తెల్లవారుజామున అందరూ తలంట్లు పోసుకున్నారు నాన్న బావకు ఖద్దరు ధోవతులూ, అక్కకి ఖద్దరు చీరా కట్టబెట్టాడు. అందరూ సీమ టపాకాయలు కాల్చారు.

"రాక్షసులమాట మరచిపోవద్దేం!" అన్నాడు బావ.

చిట్టి సీమటపాకాయ అంటించి దూరంగా పారేసి చెవుల్లో వేళ్ళు పెట్టుకుంటూ "మరచిపో"నన్నది

"రాక్షసుల్ని చంపేవాళ్ళట్లా భయపడతారా" అన్నాడు బావ.

"నాకు భయంలేదు" అంటూ బుల్లాడు కాల్చిన సీమటపాకాయ చేతిలోనే ఒక పక్కకుతిప్పి పట్టుకుని మొహం ఇంకో పక్కకితిప్పి కళ్ళు గట్టిగా మూసుకున్నాడు.

సీమటపాకాయ పేలి బుల్లాడి చేతిలోనుంచి ఎగిరిపోయింది. బుల్లాడి వేళ్ళు కందినై. వాడు బిక్కమొహంతో వేళ్ళకేసి చూసుకున్నాడు.

"దీనికే భయపడతారా?" అన్నాడు బావ "నా చిన్న తనంలో మేంటపాకాయలు కడుతుంటే మంటపేలి మా అందరి చేతులూ మొహాలూ కాలినై...రాక్షసుల్ని చంపడమంటే మాటలా?" అన్నాడు బావ.

"నాకేం భయంలేదు" అన్నాడు బుల్లాడు.

కొంచెం పొద్దెక్కినాక పక్కయింటి కాంతయ్యగారి భార్య అమ్మను బియ్యం బదులడగ వచ్చింది. ఆవాళ వాళ్ళకి చుట్టాలతాకిడి చాలా తగిలిందట. నాలుగు రోజులకిందట తిరపతినించి తిరిగివస్తూ వాళ్ళ పెద్దబ్బాయి మామగారి తాలూకు అయినవారుగురు వచ్చి రెండురోజులుండి వెళ్ళారుట. నిన్న వాళ్ళమ్మాయిని దిగబెట్టటానికి వస్తూ అయినవారుగురు వేరేపనిమీద వచ్చి ఒకపూట ఉండి పోయినారుట.

"పిల్లా అల్లుడూ వచ్చారు. ఇవాళ్టికి సరిపోతాయో లేదో అన్నట్టుంది రేపటిమాట ఎట్లాగాఅని చూస్తున్నానమ్మా.....పాపం!" అన్నది అమ్మ.

బావ ఈ సంభాషణ విన్నాడు అక్కను పిలిచి, "పాపం, అవిడెవరో బియ్యంకోసం వస్తే, మీ అమ్మలేదని చెబుతున్నదే, చూసి వీలయితే బియ్యం ఇప్పించు" అన్నాడు.

"మీకు పులిహోర యిష్టమని అమ్మ పులిహోర చేద్దామనుకొంటున్నది. అందుచేత నిజంగానే బియ్యంచాలవు" అన్నది అక్క.

"సామెత చెప్పినట్టుంది. వాళ్ళు అన్నం తినటంకన్న మనం పులిహోర తినటం ముఖ్యమా? పులిహోర మానేసి ఆవిడకి కాసిని బియ్యం ఇయ్యమను" అన్నాడు బావ.

మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట వేళప్పుడు కాంతయ్యగారి రెండోకొడుకు వచ్చి, "మాఅమ్మ కాస్త యింగువ పెట్టించుకు రమ్మంది" అన్నాడు.

అమ్మ వాణ్ని వంటింట్లోకి పిలిచి ఇంగువయిస్తూ, "ఇవాళ మీయింట్లో పిండివంట లేమిట్రా?" అని అడిగింది.

"గారెలూ, అవడలూ, పులిహోరా!" అని కేకపెట్టి కాంతయ్య కొడుకు ఇంగువ తీసుకుని పరిగెత్తాడు.

"చూశారా? మనం పులిహోర మానుకుని వాళ్ళకి బియ్యమిస్తే వాళ్ళు హాయిగా పులిహోర చేసుకుంటున్నారు" అన్నది అక్క బావతో.

"కాంతయ్య భార్యవెంట రాక్షసి ఉందని నేను గుర్తించ లేదు

సుమా!'' అన్నాడు బావ.

''చాలెండి, మీరాక్షసులూ మీరూనూ!'' అన్నది అక్క.

''చూశావా, చిట్టి? చూశావు రా, బుల్లాడా' కొంతమంది మనుషులు రాక్షసులకు మద్దతు చేస్తుంటే మనవంటి వాళ్ళం రాక్షసుల్ని ఎట్లా చంపగలం!'' అన్నాడు బావ.

''అక్క కూడా రాక్షసులను మద్దత్తేనా!'' అన్నాడు బుల్లాడు

''అక్కకు రాక్షసులంటే కోపమే గాని మనలో నమ్మకంలేదు. అందుకని మనం రాక్షసుల్ని చంపటం మానేస్తామా?'' అన్నాడు బావ.

''మానెయ్యం'' అన్నది చిట్టి

''చంపుతాం'' అన్నాడు బుల్లాడు.

* * *

పొద్దూకింది ఎవరిళ్ళముందు వాళ్ళు దీపాలు పెట్టుకుంటూన్నారు కొందరి వాకిళ్ళముందు పిల్లలప్పుడే మతాబాలు, తాటాకు టపాకాయలూ, చిచ్చుబుడ్లూ కాల్చడం మొదలు పెట్టారు వీధులంతా గంధకం పొగ కమ్ముకుంటున్నది.

''వీధులవెంట తిరిగివద్దాం వస్తారా!'' అన్నాడు బావ.

చిట్టి, బుల్లాడు - బావ చెరో చెయ్యి పట్టుకుని బయల్దేరారు.

''రోజూ ఇలా ఉంటే బాగుండేదూ!'' అన్నది చిట్టి.

''రోజూ రాక్షసుల్ని చంపుతూ కూచుంటే ఇతర పనులుచేసుకో వద్దా!'' అన్నాడు బావ.

''టపాకాయలు దీపావళికే వస్తాయిగా రోజూ ఎలా కాల్చటం!'' అన్నాడు బుల్లాడు.

''అందరూ టపాకాయలు కట్టరాదు. దానికి లైసెన్సు కావాలి. టపాకాయలు కట్టేవాళ్ళు చాలా లాభం తీస్తారు'' అన్నాడు బావ

''మనం రాక్షసుల్ని చంపితే వాళ్ళకు లాభం'' అన్నాడు బుల్లాడు.

''కొందరు చాటుగా టపాకాయలు కట్టేస్తారు. అదితెలిస్తే పోలీసులొచ్చి పట్టుకుపోతారు'' అన్నాడు బావ.

''పోలీసులే రాక్షసుల్ని చంపరాదూ!'' అన్నది చిట్టి.

''ఒక్క పోలీసులతో రాక్షసులు చావరు. దానికి అందరూ కలవాలి. అన్నాడు'' బావ

"అయ్యో! ఈ ఇంట్లో ఎవరూ టపాకాయలు కాల్చటంలేదే! చూడు. బావ, చీకటిగా ఎలా ఉందో!" అన్నాడు బుల్లాడు

"వాళ్ళకింకా రాక్షసుల భయం పోలేదు. వాళ్ళకి డబ్బులేదు. వాకిట్లో నిలబడ్డ ఆ పిల్ల చూడు ఎంత కుళ్ళుగుడ్డలు కట్టుకుందో? అటువంటిపిల్లను నరకాసురుడుచచ్చాడన్న సంతోషంఏముందీ" అన్నాడుబావ

చిట్టిగాని, బుల్లాడుగాని ఏమీ మాట్లాడలేదు మౌనంగా నడుస్తున్నారు.

బుల్లాడు అకస్మాత్తుగా ఆగి, నేనోసారి ఇంటి కెళ్ళొస్తాను బావా, మీరిక్కడే ఉంటారుగాదూ!" అన్నాడు.

బావ 'ఎందు' కన్నాడు. బుల్లాడు పరుగెడుతూ ఇంటికేసి పరిగెత్తాడు.

దూరాన రోడ్డుమీద ఇద్దరు మనుషులు తోటాలు కాలుస్తున్నారు. అందుట్లో ఒకడి చేతిలో తోటాజారి రోడ్డుమీదపడి అన్నివేపులా పరిగెత్త సాగింది. రెండోవాడి కాళ్ళసందున దూరి వాణ్ని భయపెట్టింది.

"ఆ అబ్బికి రాక్షసుల్ని చంపటం చేతకాదు" అన్నది చిట్టి గంభీరంగా.

క్షణక్షణమూ వీధి రంగులు మారుతున్నది. కాస్సేపు ఒక యింటి ముందూ మరి కాస్సేపు మరోయింటిముందూ కాంతి వెలుగుతున్నది. మధ్య మధ్య పెద్దపెద్ద మోతలుకూడా వినిపిస్తున్నై.

ఇంతలో బుల్లాడు పరుగెత్తుకుంటూ తిరిగొచ్చాడు. చేతిలో కొన్ని టపాకాయలున్నై.

బుల్లాడు రొప్పుతూ, "ఇదిగో టపాకాయలు. ఆ అమ్మాయికిచ్చి రాక్షసులను చంపిద్దాం, ఏం?" అన్నాడు.

బావనోట మాట రాలేదు, బుల్లాణ్ని అక్కడే వాకిట్లో నిలబడిఉన్న పిల్ల దగ్గరికి పట్టుకెళ్ళి ఆ టపాకాయ లాపిల్ల కిప్పించాడు.

ఇంట్లోనుంచి జబ్బుతోవున్న పిల్లతల్లి బయటికొచ్చింది. బుల్లాడికేసి కృతజ్ఞతతో చూసి కూతుర్ని, "కాల్చమ్మా కాల్చు!" అన్నది.

బుల్లాడు తెచ్చిన టపాకాయలు కాలుస్తుంటే కళా కాంతీ లేని ఆ బీదపిల్ల మొహం వికసించింది. మతాబాల వెలుతుర్లో ఆ పిల్ల కళ్ళతో పాటు బుల్లాడి కళ్ళూ. చిట్టికళ్ళూ బావకళ్ళూకూడా మెరిసినై.